

Звіт
завідувача кафедри економіки та менеджменту за 2022-2023н.р.
Дорошенко Ганни Олександрівни

Протягом минулого навчального року колектив кафедри проводив систематичну роботу із забезпечення якості навчального процесу, збільшення кадрового потенціалу, створення умов для плідної наукової роботи, розвитку інноваційної діяльності відповідно до завдань економічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, та викликів, що спричинені повномасштабною військовою агресією Росії проти нашої країни.

Загальна характеристика кафедри.

Загальна кількість ставок – 20,75 ставок, загальна кількість науково-педагогічних працівників у 2022-2023 році – 23 особи; з них:

доктори наук – 8 осіб (Бабич Д.В., Дорошенко Г.О., Жадан О.В., Калініченко Л.Л., Матросова Л.Н., Прокопенко В.Ю., Сичова В.В., Тешева Л.В.),

професори – 7 осіб (Бабич Д.В., Дорошенко Г.О., Жадан О.В., Калініченко Л.Л., Матросова Л.Н., Прокопенко В.Ю., Сичова В.В.);

кандидати наук - 14 осіб (Бабич С. М., Заднепровська Г. І., Крикун О. О., Пенська І. О., Пуртов В. Ф., Максимова М. В., Нескородєв С. М., Літвінова А. М., Тернова І. А., Кононенко Я. В., Самофалова Т. О., Сукрушева Г. О., Штучний В. Г., Фрідман О. А.),

доценти – 10 осіб (Бабич С. М., Крикун О. О., Пенська І. О., Пуртов В. Ф., Нескородєв С. М., Тернова І. А., Кононенко Я. В., Самофалова Т. О., Сукрушева Г. О., Штучний В. Г.).

- ст. викладач Чужданова М.В.

Середній вік науково-педагогічного персоналу 45 роки.

Загальний обсяг навчальної роботи по кафедрі – 12000,0 годин, середній обсяг навчальної роботи на 1 ставку – 578,31 годин; загальний обсяг навантаження на 1 ставку – 1548 годин. Протягом року розроблено та впроваджено 8 нових навчальних дисциплін.

Кафедра є випусковою і навчальний процес організовано для здобувачів:

- першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітніми програмами: «Менеджмент організацій», «Менеджмент бізнес-процесів», «Публічне управління та адміністрування»;

- другого (магістерського) рівня за освітньо-професійними програмами: «Адміністративний менеджмент», «Бізнес-менеджмент», «Менеджмент організацій».

Протягом навчального року викладачі кафедри підвищення кваліфікації пройшли:

- проф. Дорошенко Г.О. (Програма міжнародного підвищення кваліфікації для освітян та науковців «New media in higher education» Fatih Sultan Mehmet Vakıf University Турція, м. Стамбул (6 ECTS)),

- проф. Жадан О.В (Міжнародному історико-біографічному інституті International Historical Biographical Institute (Dubai - NewYork – Rome – Burgas - Jerusalem - Beijing)) р. (180 годин / 6 кредитів ECTS)),

- проф. Тешева Л.В. (Програма міжнародного підвищення кваліфікації для освітян та науковців «New media in higher education» Fatih Sultan Mehmet Vakıf University Турція, м. Стамбул (6 ECTS)),

- доц. Крикун О.О. (за накопичувальною системою: Міжнародне підвищення кваліфікації (вебінар) на тему: «Онлайн навчання як нетрадиційна форма сучасної освіти на прикладі платформи MOODLE» (1,5 ECTS); Міжнародне підвищення кваліфікації (вебінар) на тему «Використання можливостей хмарних сервісів в онлайн навчанні з використанням платформ Zoom та Moodle»(1,5 ECTS); Міжнародне підвищення кваліфікації (вебінар) на тему «Академічна доброчесність при підготовці магістрів та здобувачів доктора філософії (Phd) в країнах Європейського союзу та Україні»(1,5 ECTS); Міжнародне підвищення кваліфікації (вебінар) на тему «Неформальна освіта при підготовці бакалаврів в країнах Європейського Союзу та Україні» (1,5 ECTS); ХНУ імені В. Н. Каразіна підвищення кваліфікації в Центрі післядипломної освіти та З(Д)Н за короткостроковою програмою «Організація підсумкового контролю знань у дистанційному форматі на базі LMS Moodle» (1 кредит ЄКТС).

- доц. Тернова І.А. (Програма міжнародного підвищення кваліфікації для освітян та науковців «New media in higher education» Fatih Sultan Mehmet Vakıf University Турція, м. Стамбул (6 ECTS)),

- доц. Фрідман О.А.(Програма міжнародного підвищення кваліфікації для освітян та науковців «New media in higher education» Fatih Sultan Mehmet Vakıf University Турція, м. Стамбул (6 ECTS)),

- доц. Максимова М.В. (Міжнародне підвищення кваліфікації Варненський університет менеджменту, м. Варні, Болгарія (6 ECTS)

- ст. викладач Чужданова М.В. (ХНУ імені В. Н. Каразіна за програмою підвищення кваліфікації Інститут післядипломної освіти та З(Д)Н за освітньою програмою «Конструювання дистанційних курсів для системи змішаного навчання у закладах освіти» (6 кредитів ЄКТС)).

Результати науково-інноваційної діяльності і роботи з комерціалізації результатів НДР та співпраці зі стейкхолдерами.

Кафедра має позитивні результати науково-інноваційної діяльності і роботи з комерціалізації результатів НДР. На кафедрі ведеться госпрозрахункова тема на замовлення ТОВ «Видавництво «Ірис»:«Адаптація бізнес-моделей підприємства в умовах глобальної невизначеності».

Науково-педагогічним складом кафедри було продовжено роботу над науково-дослідною роботою на тему: «Організаційно-управлінські аспекти та механізми модернізації національного господарства». Номер державної реєстрації: 0121U110065. У 2022 році проведено роботу над другим етапом: «Дослідження механізму модернізації національного господарства».

Основні завдання етапу:

- виділити напрями модернізації організаційних аспектів національного господарства;
- дослідити сучасні підходи до формування організаційних аспектів модернізації національного господарства України;
- розглянути питання сучасних підходів до управління персоналом, ризиками, проектного менеджменту та формування прибутку інноваційних підприємств, що будують свою діяльність за проектними принципами;
- розкрити сутність забезпечення інформаційної та економічної безпеки суб'єктів господарювання;
- обґрунтувати нові для України форми фінансування проектів соціокультурної спрямованості;
- визначити рівень економічної безпеки регіону як основи антикризового управління;
- окреслити механізми забезпечення сталого розвитку у всіх сферах життя суспільства: оподаткування, охорони праці та здоров'я, стимулювання розвитку інноваційного підприємництва в умовах цифровізації економіки.

Протягом року викладачі кафедри прийняли участь у написанні:

- міждисциплінарного навчального посібнику Поведінкова економіка: від теорії до практики. URL: <http://www.mauptruskavets.in.ua> ;
- підручнику Економіка та бізнес-інновації за ред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. - Суми: Університетська книга, 2023. - С. 346-349,
- монографії Вплив російсько-української війни на міжсекторне партнерство в Україні (на прикладі м. Харкова та Харківської області). *Aktualneproblemy społeczne Polski Ukrainy. Aspekty partnerstwa w edukacji i pomocy społecznej: monografia / pod redakcją H. Bejger, O. Lisovets, S. Borysiuk. Chełm: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie; Chełmskie Towarzystwo Naukowe, 2023. S.17-32. ISBN. 978-83-960460-5-5*
- методичних рекомендацій до виконання практичних робіт з навчальних дисциплін: «Бізнес-планування», «Антикризовий менеджмент», «Адміністрування антикризової діяльності», «Екологічний менеджмент».

Протягом року викладачі кафедри опублікували 21 статтю у фахових наукових виданнях у тому числі 2 статті в виданнях, що мають імпаکت-фактор:

-
Theoretical and analytical substantiation of the factors affecting the level of service quality management of railway transport enterprises. Kondratenko, N., Ternova, I., Schevchenko, V., Chuprina, M., & Shved, A. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2(49), 113–122. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.49.2023.3990>

- The Power Of The President In The Information Age. Tesfaiie L., Shynkar T., Kovtun O., Sychova V. *Lex Humana*, v. 15, n.2, 2023 (ISSN 2175-0947). URL : <https://seer.ucp.br/seer/index.php/LexHumana/article/view/2518/3486>

За навчальний рік проведено 3 наукових семінари «Удосконалення системи оцінки управління ризиками в медичній організації», «Здатність менеджера організувати управлінську працю», «Способи трансферту інновацій. Комерціалізація ідей» та методичний семінар «Підготовка до проведення круглих столів для обговорення ОПП бакалаврського та магістерського рівнів».

Для здобувачів вищої освіти та викладачів було організовано із залученням стейкхолдерів, професійних коучів та тренерів низку заходів у формі майстер-класів:

- Науково-дослідницьке співробітництво науки та бізнесу Проект USAID ERA (Юрій Клименко, к.т.н, Експерт Проекту з R&D діяльності);
- Управління ризиками у практичному менеджменті (ТОВ «GoBusiness», м. Київ);
- Фінансовий аналіз підприємства (Тренінговий центр «Тренд», м. Київ);
- Виробничий менеджмент, Виробнича логістика (Центр Бізнес технологій «ТОТ» Бізнес-тренер, PhD з економіки, доцент Ольга Пестрецова-Блоцька, м. Київ),
- Проривні технології як основа підвищення репутаційних можливостей країни, організації, особи (Мельник Л. Г. .е.н., проф., зав. каф. ЄС Жана Моне в СумДУ);
- Локальна демократія: роль громад та органів місцевого самоврядування (Навчально-науковий інститут права Сумського державного університету

Проводились зустрічі з потенційними та реальними роботодавцями. Стейкхолдери активно залучаються до обговорювання освітньо-професійних програм та отримання зворотного зв'язку, щодо якості підготовки випускників та актуальності дисциплін. Також постійно проводиться робота з випускниками із залучення їх до навчального процесу, організуються зустрічі з ними та надається інформація для оновлення сторінки «Кращі випускники» на сайті.

Викладачі намагалися активно залучали студентів до наукової роботи.

Таран Дар'я стала переможцем Всеукраїнського конкурсу кваліфікаційних робіт зі спеціальності 073 «Менеджмент» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Тема кваліфікаційної роботи «Удосконалення системи рекрутингу та HR- процесів ІТ-компанії (на прикладі ТОВ «ІНСОФР Україна»)», науковий керівник Тернова І.А.

У співавторстві з викладачами та/або під їхнім керівництвом здобувачі вищої освіти прийняли участь у конференціях різного рівня з публікацією 27 тез доповідей.

За 2022-2023 навчальний рік викладачами кафедри проведено 16 відкритих занять. Постійно оцінювалася якість проведених відкритих занять, навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін.

Міжнародне та міжвузівське співробітництво.

Викладачі активно працювали у напрямку розширення міжнародної діяльності. Підписані договори про співпрацю з:

Гаврський Нормандський університет, Франція (Université Le Havre Normandie Faculté des Affaires Internationales BP 1123 76063 Le Havre Cedex <http://fai.univ-lehavre.fr>). Наявна домовленість про проведення спільної студентської Міжнародної науково-практичної конференції восени 2023 р. За такими напрямками:

1. Екологічний менеджмент - виклики на міжнародному рівні.

2. Міжнародний менеджмент та міжнародний маркетинг: глобальні виклики і можливості.

3. Сучасний стан та перспективи розвитку міжнародного логістичного менеджменту

Університет Хазар, Азербайджан (кампус Neftchiler 41 Mehseti Street, Баку, AZ1096, , <https://international.khazar.org/>), Програма взаємодії передбачає участь у навчальній/тренінговій мобільності в Хазарському університеті; проведення семестру за кордоном в якості студента, викладача; запрошені вчені; навчальне керівництво магістрантами.

За індивідуальними запрошеннями пройшли міжнародне стажування (навчання):

Проф. Дорошенко Г.О. – програма Project acquisition and management, організована Університетом імені Адама Міцкевича (Польща);

проф. Тешева Л.В. – програма «Інноваційні освітні технології: європейський досвід та його впровадження в підготовку фахівців з економіки та управління», організована Балтійським науково-дослідним інститутом проблем трансформації економічного простору (Латвія);

- проф. Тешева Л.В. - Модуль 'On-line UGent Academy for Ukrainian Lecturers: EU Law and Policy', організований у рамках ERASMUS+ Jean Monnet Module Гентським університетом (Бельгія)

Здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня денної форми навчання у 2022-2023 навчальному році приймали участь у програмах прямої мобільності:

- Сінг Валерія (здобувач вищої освіти 2-й курс ЕН-21) навчалася у University of Europe for Applied Sciences GmbH (Німеччина),

- Холоша Руслана (здобувач вищої освіти 4-й курс ЕЛ-41) навчалася у Варшавському університеті Польща,

- Дар'я Погасій (здобувач вищої освіти 3-й курс ЕХ-31) Університет Бокконі (Італія).

Проф. Дорошенко Г.О. член НМК 5 з бізнесу, управління та права Науково-методичної ради МОН України та експерт Національної агенції забезпечення якості освіти.

Організація дистанційного навчання в умовах воєнного стану. Викладачі кафедри постійно працюють над забезпеченням якості освіти. Організація освітнього процесу проводиться у дистанційній формі з використанням усіх доступних форм онлайн із застосуванням ІТ-технологій на різних платформах Zoom, Google Meet і дистанційного доступу до системи Moodle, що забезпечує безпеку для здобувачів вищої освіти.

Дистанційна комунікація зі здобувачами вищої освіти здійснювалась через засоби комунікації, вбудовані до системи управління навчання (LMS), електронну пошту, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відео конференції (Zoom, GoogleMet, Skype, та ін.), форуми, чати.

Викладачами використовуються для всіх курсів освітньо-професійної підготовки бакалаврів і освітньо-професійної програми магістрів комп'ютерні технології та спеціалізоване програмне забезпечення: Microsoft Office Word, Excel, Access, PowerPoint, Outlook, FrontPage, PhotoDraw, InternetExplorer. Всі курси навчальних дисциплін розміщені на різних платформах Zoom, GoogleMeet і дистанційному доступі до системи Moodle.

Завдання кафедри у наступному навчальному році

У процесі діяльності кафедра зіштовхується з певними проблемами та намагається знайти шляхи їхнього вирішення:

- Проблеми в роботі з кадрами перш за все пов'язані зі старінням складу та низькою заробітною платою викладачів. Додаткова зайнятість (робота за сумісництвом) викладачів кафедри не може не позначатися на ефективності їхньої педагогічної та наукової діяльності на основному робочому місці. На жаль, вирішення цієї проблеми поза компетенцією кафедри.

- Проблеми наукової діяльності кафедри перш за все пов'язані з браком коштів на проведення досліджень за науковою проблематикою кафедри, що вимагає більш активних дій викладачів кафедри щодо пошуку фінансування на проведення наукових досліджень;

- Слабка вмотивованість студентів до участі у науковій діяльності кафедри може бути частково вирішена шляхом залучення студентів до наукової роботи з першого курсів; поглибленої інтеграції наукової роботи студентів в навчальний процес, зокрема врахування результатів при підведенні підсумків з певних дисциплін.

У 2023-2024 навчальному році зусилля викладачів кафедри будуть спрямовані на висвітлення та мінімізацію ризиків у сфері вищої освіти, що спричинені війною та її наслідками, розробку програм нових навчальних дисциплін та міжфакультетських курсів; більш активну участь у поданні проєктних пропозицій щодо виконання бюджетних та грантових досліджень; на підготовку наукових публікацій, що входять до наукометричних баз, на більш широке залучення студентів до досліджень, які проводить кафедра; на підготовку та публікацію навчально-методичної літератури для забезпечення навчального процесу.

План роботи кафедри виконано, всі зміни та доповнення внесені та запротокольовані.

Звіт завідувача кафедри схвалено на засіданні кафедри протокол №2 від 1 вересня 2023 року.

Завідувач кафедри

Ганна ДОРОШЕНКО